

Column: Voorbeeldfunctie

Europa kan van de Duitse economische aanpak leren

Columns - 9 juni 2011

Dat was duidelijk. 'Ik speel later voor *die Mannschaft*. Niet ingenieur, niet minister-president en ook niet econoom bij ING.' Op de vraag wat hij zou doen wanneer hij groot is, zei mijn zoon dat hij voor het Duitse nationale elftal ging voetballen. Ook al breekt hij het hart van zijn Nederlandse moeder en zijn Belgische voetbalcoach, hij is dezer dagen niet de enige met een zwak voor Duitsland.

Het nieuwe *Wirtschaftswunder* heeft de burens van Duitsland wakker geschud. Met in het achterhoofd 'wat doen zij, wat wij niet kunnen?', wordt de jongste tijd nauwkeuriger naar Duitsland gekeken. In Nederland hoor je het geklaag dat Duitsland zo veel bekende exportmerken (of goederen) heeft en Nederland niet. In België richt de discussie zich vooral op het arbeidsmarktbeleid en het sociaaleconomisch model.

Jammer genoeg is die discussie vaak niet immuun voor dogma's en zwart-witdenken. Belgische voor- en tegenstanders van het zogenaamde Duitse model schrikken dan ook niet terug voor soms ruimhartige interpretaties van statistieken of voor een sterk eenzijdige kijk op de dingen.

De Duitse succesformule is meer dan loonmatigingen en een afbouw van de sociale zekerheid via Hartz IV. Ze is het resultaat van hervormingen in bedrijven, de goede mix van exportgoederen en -bestemmingen op het juiste moment, en een reeks structurele hervormingen om het sociaal stelsel betaalbaar te houden. Vooral de hervorming van de arbeidsmarkt heeft geholpen de massawerkloosheid te bestrijden. Sinds 2005 daalde die van meer dan 5 miljoen tot onder 3 miljoen. De arbeidsparticipatie steeg in dezelfde periode van 65 naar 71 procent, tegen van 61 naar slechts 62 procent in België. De Duitse overheidsfinanciën zijn weer houdbaar. Nu kan Duitsland de schaduwkanten van de flexibelere arbeidsmarkt aanpakken.

Moeten de overige Europese landen nu ook het Duitse model klakkeloos en volledig overnemen? Nee. (Sociaal-)economische modellen zijn geen keuzemenu. Anders zouden alle landen de flexibiliteit van de Amerikaanse arbeidsmarkt, de sociale bescherming en voorzieningen van de Scandinavische landen, de Duitse export en de Luxemburgse belastingen hebben.

Discussiëren over de afzonderlijke onderdelen van het Duitse model is daarom ook zinloos. Toch kan Europa van de Duitse aanpak leren. Structurele hervormingen toegepast op de specifieke zwaktes en belangen van een land en gedragen door zowel de politiek als het bedrijfsleven kunnen van een zieke man weer een economische superman maken.

Europa moet niet Duits worden en we hoeven niet allemaal voor *die Mannschaft* te spelen om succesvol te zijn. Maar we kunnen wel leren van de Duitse aanpak. Voor mijn zoon maakt dat niet uit. Hij mag blijven dromen. Hij is immers al Duitser.

Carsten Brzeski is Senior Economist bij ING in België voor de Eurozone en Duitsland en schrijft regelmatig in Nederlandse en internationale media. Deze column is met toestemming overgenomen uit de Belgische krant [De Tijd](#).

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/2646/column-voorbeeldfunctie>